

Ontvangen: 30-3-2023

2023/011++vt

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Saxion Hogeschool
T.a.v. het College van Bestuur
Postbus 70000
7500 KB ENSCHEDE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
37596965

Bijlagen
1

Datum 30 maart 2023

Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo associate degree-opleiding Sociaal
Werk

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht bestuur,

Met de brief van 31 januari 2023, door de Commissie Doelmatigheid Hoger
Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 2 februari 2023, hebt u mij het
voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding als bekostigde opleiding
te verzorgen in Enschede.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 13 maart 2023, kenmerk 2023/011, positief
geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit
besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het
hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling
macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te
stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Sociaal Werk als
bekostigde opleiding te verzorgen in Enschede. Met toepassing van artikel 6.2,
derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de voltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de
WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag, voldoet
aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere
motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Onze referentie
37596965

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

<i>Onderwerp</i>	<i>Ons Kenmerk</i>	<i>Datum</i>
Nieuwe opleiding Saxion Hogeschool Voltijd hbo Associate degree Sociaal Werk Enschede	2023/011	13/03/2023

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 02/02/2023 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Saxion Hogeschool om de hbo Associate degree Sociaal Werk als bekostigde opleiding te verzorgen te Enschede (brief van 31/01/2023 zonder kenmerk). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Saxion Hogeschool om de hbo Associate degree Sociaal Werk als bekostigde opleiding te Enschede te verzorgen. De commissie adviseert daarbij de toestemming te beperken tot de voltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de WHW. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Sociaal Werk in Enschede vestigen. Het gaat om een Nederlandstalige Associate degree (hierna ook: Ad) die de aanvrager in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij wil laten registreren. De voorgenomen opleiding omvat 120 studiepunten en de aanvrager wil deze in voltijdvorm aanbieden. De aanvrager biedt reeds een deeltijdvariant van de voorgenomen opleiding aan die in het Croho is geregistreerd als Ad Sociaal Werk in de

Zorg.

De aanvrager geeft in het aanvraagdossier aan dat meer eenduidigheid gewenst is wat betreft het aanbod Ad-opleidingen op het gebied van sociaal werk. Om deze reden zullen deze opleidingen, waaronder de deeltijdopleiding Sociaal Werk in de Zorg, worden ondergebracht in één opleidingsprofiel. Er zal voor alle Ad-opleidingen de opleidingsnaam Sociaal Werk worden gehanteerd. De aanvraag voor de voorgenomen opleiding is tegelijk ingediend met een aanvraag van Hogeschool INHOLLAND voor de hbo Ad Sociaal Werk (2023/009) en de nevenvestiging van deze opleiding (2023/010) en een aanvraag van de Haagse Hogeschool voor de hbo Ad Sociaal Werk in de Zorg (2023/015). De aanvragen zijn op grond van art. 5 lid 5 van de Regeling in samenhang beoordeeld.

De Ad Sociaal Werk richt zich zowel op individuen als op groepen mensen in de samenleving. Het beroep van de sociaal werker bevindt zich op het snijvlak van welzijn en gezondheid. Afgestudeerden van de Ad Sociaal Werk nemen initiatief tot samenwerking en afstemming tussen cliënt, zijn sociale omgeving en professionals uit verschillende sectoren, zoals gezondheidszorg, lokaal bestuur en huisvesting. De opleiding is gericht op vier leeruitkomsten: 'de professie Sociaal Werk binnen de maatschappij', 'methodisch handelen met cliënt en netwerk', 'professioneel handelen met de doelgroep langdurige zorg' en 'verbeteren van de kwaliteit van zorg'. Afgestudeerden van de opleiding kunnen aan het werk als sociaal werker in bijvoorbeeld het wijkgerichte werk, jongerenwerk, de gehandicaptenzorg en in de ouderenzorg.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

De aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Sociaal Werk aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte beroept de aanvrager zich op de prognoses voor opleidingstypen en beroepsgroepen zoals deze zijn opgenomen in ROA's Arbeidsmarktinformatiesysteem (AIS), het dashboard 'Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn' van het CBS (dashboards.cbs.nl/v3/AZWDashboard/), het factsheet 'Sociaal Werk, Jeugdzorg en Kinderopvang in Beeld' van het UWV (2022), de 'Infographic Zorg en welzijn - Kerncijfers juni 2022', de 'Infographic Sociaal werk - Kerncijfers juni 2022', de 'Infographic Thuiszorg - Kerncijfers juni 2022', de 'Infographic Gehandicaptenzorg - Kerncijfers juni 2022', de 'Infographic Jeugdzorg - Kerncijfers juni 2022 van het Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn en de 'Infographic Arbeidsmarktprognoses Sociaal Werk 2021-2031' van het Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (alle uit 2022) alsmede het arbeidsmarktonderzoek 'Doelmatigheidsonderzoek voor een voltijd Associate degree opleiding Sociaal Werk' dat door Tien Organisatieadvies is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2023).

De aanvrager beschouwt het opleidingstype bachelor maatschappelijk werk dat is opgenomen in ROA's AIS als relevant voor de voorgenomen opleiding Sociaal Werk. De commissie volgt de aanvrager hierin en acht het opleidingstype bachelor maatschappelijk werk het meest relevant omdat hierin de sterk verwante Ad's Sociaal Werk, Social Work en Sociaal Werk in de Zorg zijn opgenomen. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype bachelor maatschappelijk werk

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
>> Bachelor - maatschappelijk werk	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		7600	9	1.4	hoog
>> Bachelor - maatschappelijk werk	verwachte vervangingsvraag tot 2026		13600	15	2.4	gemiddeld
>> Bachelor - maatschappelijk werk	verwachte baanopeningen tot 2026		21200	24	3.7	gemiddeld
>> Bachelor - maatschappelijk werk	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		17800	20	3.1	gemiddeld
>> Bachelor - maatschappelijk werk	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	0.98				groot
>> Bachelor - maatschappelijk werk	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	0.98				goed

Bron: ROA, AIS

Daarnaast acht de commissie het opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk ten dele relevant omdat de sterk verwante Ad Service, Welzijn & Zorg hierin is opgenomen naast vijf niet en nauwelijks verwante opleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 2).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
>> Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		6500	10	1.5	erg hoog
>> Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte vervangingsvraag tot 2026		6900	10	1.6	laag
>> Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte baanopeningen tot 2026		13400	20	3.1	gemiddeld
>> Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		10500	16	2.4	laag
>> Bachelor - sociaal pedagogisch werk	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	0.97				groot
>> Bachelor - sociaal pedagogisch werk	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	0.97				goed

Bron: ROA, AIS

De aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroepen maatschappelijk werkers en sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders. De commissie kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognoses voor opleidingstypen omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden.

De commissie acht met de aanvrager de beroepsgroepen maatschappelijk werkers en sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor een substantieel deel van de beroepen binnen deze beroepsgroepen, zoals maatschappelijk werkers, specialistische sociale hulpverleners en sociaal werkers.

Uit de prognoses van het ROA blijkt dat er voor beide beroepsgroepen grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 3 en 4).

Tabel 3. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep maatschappelijk werkers

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Maatschappelijk werkers	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		8900	11	1.8 erg	hoog
Maatschappelijk werkers	verwachte vervangingsvraag tot 2026		7300	9	1.5 laag	
Maatschappelijk werkers	verwachte baanopeningen tot 2026		16200	20	3.2 gemiddeld	
ITKB toekomstige knelpunten						
Maatschappelijk werkers	beroepsgroep in 2026		0.841			groot

Bron: ROA, AIS

Tabel 4. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		29700	11	1.8 erg	hoog
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	verwachte vervangingsvraag tot 2026		27100	10	1.6 laag	
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	verwachte baanopeningen tot 2026		56800	21	3.3 gemiddeld	
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026		0.863			groot

Bron: ROA, AIS

De aanvrager doet verder een beroep op de prognoses voor de opleidingssubsector bachelor gezondheidszorg en welzijn in de arbeidsmarktregio Twente. De commissie is van mening dat de opleidingssubsectoren zoals deze zijn opgenomen in het AIS te veel niet en nauwelijks relevante opleidingen bevatten en daardoor geen representatief beeld geven van de specifieke arbeidsmarkt waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding werkzaam zullen zijn. Om deze reden laat de commissie de prognoses voor opleidingssubsectoren buiten beschouwing.

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in ROA's AIS voor de opleidingstypen en beroepsgroepen die (ten dele) relevant zijn voor de onderhavige opleiding een positief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen hbo Ad Sociaal Werk.

Onder verwijzing naar het dashboard 'Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn' van het CBS (dashboards.cbs.nl) stelt de aanvrager dat er een groot aantal vacatures binnen het werkveld sociaal werk bestaat. In het tweede kwartaal van 2022 geeft de vacaturegraad aan dat 50 van de 1000 banen binnen de branche sociaal werk niet vervuld zijn. Binnen de sector zorg en welzijn is de vacaturegraad alleen voor de branches geestelijke gezondheidszorg en kinderopvang hoger. Ook volgens de prognoses van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW) zoals neergelegd in het factsheet 'Sociaal Werk, Jeugdzorg en Kinderopvang in Beeld' van het UWV (2022) is de arbeidsmarkt voor sociaal werk, jeugdzorg en kinderopvang krap. Voor sociaal werk schatte AZW het personeelstekort op 600 werknemers in 2022. De verwachting is dat het tekort groeit naar 1.500 sociaal werkers in 2026 (p. 1). Dit zou betekenen dat er meer werk moet worden gedaan met hetzelfde aantal werknemers. In de bron wordt gesteld dat organisaties binnen sociaal werk vermoeden dat het werk complexer wordt en toeneemt. Voor de jeugdzorg verwachtte AZW een personeelstekort van 700 medewerkers in 2022. De komende 10 jaar neemt

de vraag naar jeugdhulp alleen maar toe. Er zijn weliswaar voldoende mensen met een relevant diploma, maar zij kunnen niet altijd direct aan het werk. Er is een kwalitatieve mismatch tussen vraag en aanbod. Uit de Infographics gericht op de gehele sector Zorg en Welzijn (exclusief Kinderopvang) en de verschillende branches binnen zorg en welzijn gepubliceerd door het onderzoeksprogramma AZW (2022) blijkt dat 77% van de vacatures binnen de sector Zorg en Welzijn (exclusief Kinderopvang) moeilijk vervulbaar is. Dit geldt voor 57% van de vacatures binnen de branche Sociaal Werk, 76% van de vacatures in de Thuiszorg en 57% van de vacatures in de Gehandicaptenzorg. Daarnaast verwacht 27% van de organisaties binnen de Jeugdzorg een personeelstekort in de komende 12 maanden. De aanvrager stelt dat uit de 'Infographic Arbeidsmarktprognoses Sociaal Werk 2021-2031' van AZW (2022) blijkt dat er bij ongewijzigd beleid in 2031 een tekort van 2.800 sociaal werkers zal zijn (p. 1). De commissie constateert dat uit de bovenbeschreven bronnen blijkt dat de arbeidsmarkt voor de sector Zorg en Welzijn krap is en dat vacatures moeilijk vervulbaar zijn. De commissie concludeert dat de bronnen een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Sociaal Werk aannemelijk maken.

De aanvrager verwijst ten slotte naar het arbeidsmarktonderzoek 'Doelmatigheidsonderzoek voor een voltijd Associate degree opleiding Sociaal Werk' dat door Tien Organisatieadvies is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2023). Het onderzoek bestaat uit twee deelonderzoeken. Het eerste deelonderzoek is gebaseerd op 12 interviews met (regionale) werkveldpartijen die hebben plaatsgevonden tussen november 2022 en januari 2023. Het onderzoek bevat een overzicht van de namen en functies van de respondenten en de organisaties waar zij voor werken. De gespreksleidraad die gebruikt is bij het afnemen van de interviews is ook in het arbeidsmarktonderzoek opgenomen. Tien van de geïnterviewden zijn positief over de opleiding en twee zijn negatief. De respondenten geven allemaal aan dat de maatschappelijke problematiek en de zorgvragen groter en complexer zijn geworden. De 'multi problem problematiek' neemt toe. Voor competenties als observeren, analyseren en regie voeren is het mbo-4-niveau volgens de geïnterviewden die positief zijn over de opleiding te laag. Het Ad-niveau past beter bij de complexere problematiek en zorgvragen. De twee respondenten die negatief zijn over de opleiding achten een diploma op mbo-4-niveau voldoende c.q. vinden een voltijdopleiding niet noodzakelijk. De geïnterviewden is gevraagd hoeveel afgestudeerden van de voorgenomen opleiding zij zouden willen aannemen. De tien positieve respondenten hebben een schatting gegeven van het aantal (binnen deze opleiding opgeleide) nieuwe medewerkers dat zij zouden willen aannemen. In totaal worden ca. 85 vacatures verwacht, waarvan 75 in de regio Enschede. Negen van deze respondenten geven geen tijdsindicatie waarin deze vacatures verwacht worden. Eén respondent geeft aan over ruim twee jaar ca. 5 nieuwe medewerkers nodig te hebben.

De commissie acht het onderzoek valide en navolgbaar en is van mening dat het onderzoek voldoende representatief om tot uitspraken over de (regionale) behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding te komen. Om deze reden concludeert de commissie dat de interviews blijf geven van enige arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Het tweede deelonderzoek in het arbeidsmarktonderzoek van Tien Organisatieadvies is gebaseerd op een online enquête onder 30 respondenten uit het werkveld. De organisaties waar de 30 respondenten van de enquête voor werken en de vragen die aan hen zijn gesteld zijn in een bijlage van het onderzoeksrapport vermeld. De respondenten is wel gevraagd welke positie zij binnen hun organisatie bekleden, maar de antwoorden op deze vraag zijn niet in het dossier opgenomen. Van de organisaties die betrokken waren bij de interviews zijn er twee ook bevraagd in de enquête. De respondenten is gevraagd of zij denken in de komende twee tot vijf jaar een behoefte te hebben aan nieuwe medewerkers binnen de eigen organisatie die de voorgenomen opleiding hebben gevolgd. 17 van de respondenten (56,6%) verwachten zeker en 8 van de respondenten (26,7%) verwachten misschien een dergelijke behoefte te zullen hebben. Deze respondenten zien volgens het onderzoek een behoefte van minimaal 79 en maximaal 114 nieuwe medewerkers in de komende twee tot vijf jaar. Zes van de respondenten hebben aangegeven niet te weten hoeveel nieuwe medewerkers met de voorgenomen opleiding zij verwachten nodig te hebben. Het onderzoek concludeert uit deze gegevens dat de totale vraag ca. 95 werknemers omvat, hetgeen

neerkomt op ongeveer 19 nieuwe medewerkers per jaar. Ten slotte vermeldt het onderzoek dat de respondenten in de regio Enschede minimaal 68 en maximaal 95 nieuwe medewerkers nodig hebben in de komende twee tot vijf jaar (wat leidt tot een totaalvraag van ca. 80 nieuwe medewerkers en een schatting van ongeveer 16 nieuwe medewerkers per jaar).

De commissie acht de enquête valide en ten dele navolgbaar omdat de aanvrager de organisaties waar respondenten werkzaam voor zijn heeft vermeld. De navolgbaarheid wordt in de ogen van de commissie echter beperkt door de afwezigheid van een lijst van functies van de respondenten. De commissie kan hierdoor niet bepalen of respondenten in een positie zijn om een uitspraak te doen over het aannamebeleid van hun organisatie. De navolgbaarheid wordt verder beperkt door het ontbreken van een koppeling van de organisatie, functies en benoemde behoefte. De commissie constateert op grond van het bovenstaande dat het onderzoek een positieve indicatie geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Sociaal Werk.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan de Ad Sociaal Werk verwijst de aanvrager naar de 'Strategische Agenda hoger onderwijs en onderzoek: Houdbaar voor de toekomst' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019) en de 'Strategische Agenda 2019-2023: Professionals voor morgen' van de Vereniging Hogescholen (2019). De commissie laat het rapport 'Klaar voor de groei?' (2015) van de Sociaal Economische Raad buiten beschouwing omdat deze bron gedateerd is.

Op grond van de 'Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek: Houdbaar voor de toekomst' van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019, p. 48) en de Strategische Agenda 'Professionals voor morgen: Strategische Agenda Vereniging Hogescholen 2019-2023' van de Vereniging Hogescholen (2019, p. 10) stelt de aanvrager dat er een algemene behoefte bestaat aan hbo Ad's. De commissie constateert dat deze bronnen blijf geven van een algemene behoefte aan hbo Ad's, waar de voorgenomen opleiding een voorbeeld van is. De bronnen geven echter geen blijf van een specifieke maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding.

De aanvrager stelt daarnaast dat Oost-Nederland een krimpregio met een tekort aan hoogopgeleide medewerkers is. Vestiging van de Ad Sociaal Werk in Enschede zou volgens de aanvrager kunnen bijdragen aan het verminderen van de krimp in Oost-Nederland. De commissie kent geen gewicht toe aan deze stelling, omdat de aanvrager geen bronnen heeft aangeleverd die de stelling ondersteunen.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager een algemene maatschappelijke behoefte aan Associate degrees aannemelijk heeft gemaakt.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 06/02/2023 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van Saxion Hogeschool om de hbo Associate degree Sociaal Werk in Enschede aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend. De aanvrager geeft aan dat afstemming heeft plaatsgevonden met de Christelijke Hogeschool Windesheim. Zij biedt vanuit de vestiging Zwolle de sterk verwante Ad-opleiding Sociaal Werk in de Zorg aan.

De commissie stelt op basis van de afbakening die de aanvrager heeft aangeleverd vast wat het verwante aanbod van de aangevraagde opleiding is. Verwante opleidingen komen inhoudelijk sterk overeen en leiden op tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Verder worden de instroomdoelgroep en de onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) meegewogen bij de afbakening.

De aanvrager acht de volgende hbo Ad's "verwant" aan de voorgenomen opleiding: Sociaal Werk (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen), Social Work (Avans Hogeschool) en Sociaal Werk in de Zorg (Saxion Hogeschool, Christelijke Hogeschool Ede, Christelijke Hogeschool Windesheim en de Hanzehogeschool Groningen). De aanvrager geeft aan mogelijk verwante onbekostigde Ad-opleidingen van (onder meer) NCOI Opleidingen en NTI Opleidingen niet te hebben betrokken omdat hier geen instroom van bekend is. De aanvrager gebruikt in het dossier de term "verwant", hetgeen door de commissie begrepen wordt als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte term "sterk verwant".

De commissie is van mening dat alle door de aanvrager genoemde Ad-opleidingen sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. Daarnaast is de commissie van mening dat de Ad Service, Welzijn en Zorg (NHL Stenden Hogeschool) en Health & Social Work (Avans Hogeschool, Hogeschool Utrecht, HZ University of Applied Sciences) sterk verwant zijn aan de Ad Sociaal Werk, omdat deze vrijwel identiek zijn aan de Ad-opleiding Sociaal Werk en als zodanig ook sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding wat betreft de instroom, de inhoud en het uitstroomprofiel. Ook acht de aanvrager de recent door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap positief beoordeelde aanvraag voor de (nog niet gestarte) hbo Ad-opleiding Social Work (Hogeschool Rotterdam) verwant aan de voorgenomen opleiding. De instroom in de sterk verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar gestegen (zie Tabel 5). De commissie neemt de instroom in het onbekostigde onderwijsaanbod (voor zover dit er is) niet mee in de onderstaande overweging omdat deze bij de commissie niet bekend is.

Tabel 5. Instroom in verwante bekostigde opleidingen

Opleiding	Instelling	'17-'18		'18-'19		'19-'20		'20-'21		'21-'22					
		VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU		
Ad Sociaal Werk (80140)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen				63			115	6	132	47	128	62		
Ad Sociaal Werk in de Zorg (80120)	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Dordrecht		41		39		61		51		64		64		
	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Ede		16		47		55		64		57		57		
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere				14		38		26		42		42		
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle		66		106		61	159	16	111	136	22	79	155	35

	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen							28	24							
	Saxion Hogeschool (23AH), Enschede							7	27							
Ad Social Work (80145)	Avans Hogeschool (07GR), 's-Hertogenbosch		7		74			78	89							
	Avans Hogeschool (07GR), Breda		36		83			80	97							
Ad Health & Social Work (80147)	Avans Hogeschool (07GR), 's-Hertogenbosch		60		59			94	116							
	Hogeschool Utrecht (25DW), Amersfoort								34							
	HZ University of Applied Sciences (21MI), Roosendaal		41		49			75	76							
	HZ University of Applied Sciences (21MI), Vlissingen								21 1							
Ad Service, Welzijn & Zorg (80137)	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Emmen		7	15	11		19	10	17 17							
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden	18	20		24		30	15	37 28							
Totale eerstejaarsinstroom		0	84	57	101	253	86	184	504	138	329	512	184	359	628	219

Bron: DUO

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een instroomenquête welke onderdeel is van het arbeidsmarktonderzoek 'Doelmatigheidsonderzoek voor een voltijd Associate degree opleiding Sociaal Werk' van Tien Organisatieadvies. De enquête is uitgevoerd onder havo- en mbo-4-leerlingen in het verzorgingsgebied van de aanvrager. De aanvrager verwacht dat jaarlijks 25 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Sociaal Werk wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er enige ruimte is om deze opleiding ook in voltijdvorm binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Enschede heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Associate degree Sociaal Werk te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek. De commissie adviseert daarbij de toestemming te beperken tot de voltijdvariant op grond van art. 6.2 lid 3 WHW.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

Zoals reeds bij de omschrijving van de aanvraag is aangegeven biedt de aanvrager reeds een deeltijdvariant van de voorgenomen opleiding aan die in het Croho is geregistreerd als Ad Sociaal Werk in de Zorg. De verschillende bekostigde aanbieders van opleidingen op het gebied van sociaal werk wensen meer eenduidigheid voor wat betreft het opleidingsaanbod op het gebied

van sociaal werk. De aanvrager stelt dat met de gezamenlijke hogescholen een landelijk opleidingsdocument voor diverse Ad-opleidingen in zorg, welzijn en educatie wordt ontwikkeld. Naar verwachting wordt deze in het voorjaar van 2023 vastgesteld door de Vereniging Hogescholen. De verschillende opleidingen op het gebied van sociaal werk, waaronder Sociaal Werk in de Zorg, worden ondergebracht binnen één opleidingsprofiel van de Ad Sociaal Werk. De deeltijdvariant van de Ad Sociaal Werk in de Zorg zal eveneens worden aangeboden onder de opleidingsnaam Ad Sociaal Werk. De commissie constateert op basis van het voorgaande dat de voorgestelde naam Sociaal Werk passend is gelet op het voornemen om alle opleidingen eenzelfde naam mee te geven. Daarnaast heeft de commissie geconstateerd dat de aanvrager de hbo Associate degree Sociaal Werk in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de beoordeling van de opleiding in relatie tot de planningsneutrale conversie.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho indeling

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeizers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeizers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.